

[Økonomiministeren.]

prisudviklingen, men det er ikke nogen solo-rolle.

I den forbindelse kan man ikke undgå at stille det spørgsmål, om der måske her er et problem vedrørende konkurrencen på vort hjemmemarked. Har vi muligvis for lidt virkelig priskonkurrence på det danske marked, for lidt effektiv konkurrence? Har vi for mange pris- og monopolaftaler? Er vor prislovgivning og vor kontrol med pris-aftaler og monopoler tilstrækkelig effektiv? Også her er — forekommer det i hvert fald mig — et vigtigt område, når man vil undersøge og vurdere de eventuelle særlige danske prisstigningsårsager.

Licitationsordningen har jo for nylig været til grundig behandling, men et flertal i kommissionen mente ikke, at helt fri konkurrence burde gennemføres på dette område. Men hvorfor egentlig ikke? Er der også her en særlig dansk årsag til større prisstigning end i udlandet, en speciel for-dyrelse af byggeriet ved siden af de pris-aftaler, der i øvrigt findes for adskillige byggematerialer?

Hvad angår de forskellige faktorerers rolle i prisudviklingen, vil jeg generelt sige, at man i en saglig undersøgelse naturligvis ikke kan undlade også at undersøge og belyse udviklingen i avancerne og den måde, på hvilken avancerne ansættes. I mange til-fælde er det, så vidt jeg ved, sådan, at der ganske enkelt regnes med en fast procent i bruttoavance, f. eks. af arbejds løn plus materialer. Man har altså her, når arbejds-lønnen eller materialepriserne stiger, en fuldautomatisk avanceregulering, der siger sparto til alt, hvad man ellers kender af automatisk regulering for lønningernes vedkommende. Her er vi igen ved spørgsmålet, om der her i landet er en tilstrækkelig effektiv priskonkurrence.

Det ideal, der bør tilstræbes, er naturligvis, at indkomsterne, både lønindtægter og andre indtægter, ikke stiger stærkere end produktionen; men dette ideal er, som al erfaring viser, vanskeligt at realisere. Et mere begrænset mål, som vi bør kunne nå i de nærmeste år, er at holde løn- og andre indkomststigninger i underkanten af ud-landets; men her må alle være med. Det er urealistisk at regne med, at lønmodta-gerne skal vise tilbageholdenhed, hvis det

samme ikke sker med de øvrige indtægter, herunder avancerne.

Derfor må der fortsættes med bestræbel-serne for at føre indkomstpølitik, selv om det kræver sin tid at få en sådan politik accepteret. En moderne indkomstpølitik er vel, når alt kommer til alt, den eneste virkelige mulighed, vi har i et samfund med fuld beskæftigelse, for at undgå infla-tion. Selv om finanspølitik og pengepølitik yder vigtige bidrag til den økonomiske pølitik, kan de ikke klare disse problemer alene. På den anden side er lønpølitik alene heller ikke nok; de andre indtægter må også med i en samlet indkomstpølitik. Men her står vi over for en alvorlig mangel. Vi har for lønmodtagere under Dansk Arbejds-giverforening en god lønstatistik, men for de andre indtægter — og her igen særlig indtægterne for de selvstændige erhvervs-drivende — er oplysningerne meget ufuld-komne. Alene af den grund er det vanske-ligt at gennemføre en indkomstpølitik, der kan accepteres af lønmodtagerne. Her er noget, der må rettes, hvis man virkelig mener det alvorligt med, at der skal føres en pølitik mod inflationen. Vi må altså have en bedre indkomststatistik og i det hele taget en bedre statistik på alle de områder, der er af betydning for en moderne økonomisk pølitik.

Jeg går ud fra, at forslagsstillerne mener det alvorligt, når man siger, at man ønsker det bedst mulige grundlag for den offentlige diskussion og for de politiske og økonomiske overvejelser, som inflationen måtte give anledning til. Jeg går derfor også ud fra, at de ærede medlemmers respektive partier, venstre og det konservative folkeparti, til sin tid, når jeg fremsætter forslag herom for det høje ting, vil være med til at frem-skaffe det lovmæssige grundlag for det statistiske departement til at indhente de fornødne oplysninger. Vi skulle jo gerne være kommet ud over det stade, hvor ind-hentning af den nødvendige statistik be-tegnes som utidig indblanding eller pose-kiggeri, eller hvad man ellers kan finde på af sådanne nedsættende udtryk.

Må jeg slutte med at sige, at det forelig-gende forslag til folketingsbeslutning har nogen slagside i sin formulering ved spe-cielt at nævne den automatiske regulering efter pristallet, men regeringen har natur-